

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТУСА

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою

ДонНУ імені Василя Стуса

Протокол від «26» 06 2026 № 18

ВВЕДЕНО В ДІЮ

наказом від «30» 06 2026

№ 138/01-02

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ПРАКТИЧНУ ПІДГОТОВКУ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ
ДОНЕЦЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТУСА**

ЗМІСТ

1. Загальні положення.....	3
2. Зміст та види практичної підготовки	4
3. Бази практичної підготовки	6
4. Організація і керівництво практичної підготовки	8
5. Організація і проведення практичної підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти	12
6. Організація практичної підготовки здобувачів вищої освіти за кордоном	13
7. Особливості практичної підготовки здобувачів вищої освіти з переліку іноземних громадян.....	15
8. Підсумки практичної підготовки	16
9. Порядок оскарження результатів практичної підготовки	17
10. Прикінцеві положення	18

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти Донецького національного університету імені Василя Стуса (далі – Положення) є основним нормативним документом, який регулює порядок організації, проведення і підбиття підсумків практичної підготовки у Донецькому національному університеті імені Василя Стуса (далі – Університет) за різними освітніми ступенями, освітніми програмами, формами здобуття освіти.

1.2. Положення розроблено відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», стандартів вищої освіти, освітніх програм та інших нормативно-правових актів, що регламентують діяльність у сфері надання освітніх послуг.

1.3. Практична підготовка здобувачів вищої освіти в Університеті є невід’ємним складником освітньої програми для здобуття відповідного освітнього ступеня за різними освітніми рівнями підготовки кваліфікованих фахівців.

1.4. Мета практичної підготовки полягає у формуванні та розвитку у здобувачів вищої освіти компетентностей і набутті програмних результатів навчання, визначених освітньою програмою.

1.5. Види, терміни та обсяг практичної підготовки в кредитах ЄКТС для кожної спеціальності відповідного освітнього рівня визначаються стандартами вищої освіти та/або освітніми програмами підготовки здобувачів вищої освіти.

1.6. Факультети / ННІ можуть зараховувати результати навчання, здобуті шляхом неформальної освіти, зокрема під час академічної мобільності здобувача, за умови повного визнання всіх результатів навчання, передбачених відповідним освітнім компонентом, відповідно до Положення про визнання та перезарахування результатів навчання, отриманих шляхом неформальної або інформальної освіти.

1.7. Практична підготовка за дуальною формою здобуття вищої освіти та на робочому місці (на виробництві) здійснюється з урахуванням особливостей цих форм здобуття освіти та відповідно до Положення про дуальну форму здобуття освіти Університету.

1.8. Практична підготовка здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами проводиться з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей.

1.9. У разі дії обставин непереборної сили організація всіх видів практичної підготовки може здійснюватися в дистанційному форматі з урахуванням вимог

стандартів вищої освіти. Заходи, пов'язані з організацією практичної підготовки, визначаються наказом ректора Університету.

2. ЗМІСТ ТА ВИДИ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

2.1. Для чіткої регламентації та планування діяльності здобувачів вищої освіти під час проходження практичної підготовки, а також урахування особливостей її проведення для різних освітніх програм і рівнів вищої освіти факультети / ННІ розробляють наскрізні програми практичної підготовки і робочі програми практичної підготовки.

2.2. Наскрізна програма практичної підготовки – це навчально-методичний документ, що визначає зміст, послідовність та безперервність практичної підготовки здобувачів вищої освіти упродовж усього періоду навчання. Вона регламентує послідовність і тривалість проведення різних видів практичної підготовки, визначає мету, завдання та місце кожного виду практичної підготовки у структурно-логічній схемі підготовки фахівців, порядок підбиття результатів проходження практичної підготовки, а також містить рекомендації щодо видів і форм контролю, перелік рекомендованих джерел.

Наскрізна програма практичної підготовки має бути короткою, інформативною та конкретною за змістом, враховувати специфіку спеціальності та вимоги стандартів вищої освіти та/або освітніх програм. Її розробка, перегляд і вдосконалення здійснюються за участю стейкхолдерів після затвердження або оновлення освітньої програми.

2.3. Наскрізна програма розробляється науково-педагогічними працівниками випускової кафедри, які забезпечують викладання та проведення практичної підготовки здобувачів вищої освіти відповідно до освітньої програми. Програма ухвалюється випусковою кафедрою, погоджується деканом факультету / директором ННІ, затверджується Вченою радою факультету / ННІ та погоджується директором навчально-практичного центру кар'єри та професійного зростання.

Після внутрішнього погодження програма розглядається Радою з якості вищої освіти та затверджується ректором Університету за погодженням проректора з наукової роботи і проректора з науково-педагогічної та навчальної роботи. На її основі розробляються робочі програми відповідних видів практичної підготовки.

2.4. Робоча програма практичної підготовки – нормативний навчально-методичний документ, який визначає мету і завдання практичної підготовки; зміст, обсяг і послідовність виконання практичної підготовки (практики, стажування тощо); очікувані результати навчання та компетентності; форми,

методи та критерії оцінювання; вимоги до звітності та організації практичної підготовки.

2.5. Видами практичної підготовки здобувачів вищої освіти Університету, залежно від стандартів вищої освіти, освітніх програм та особливостей конкретної спеціальності, є:

- навчальна (різновиди: ознайомлювальна (або вступна), польова, археологічна, геологічна, екологічна, екскурсійна, комп'ютерна, перекладацька тощо);

- виробнича (різновиди: технологічна, асистентська, економічна, науково-дослідна, конструкторська, педагогічна, управлінська, переддипломна тощо).

2.6. Перелік усіх видів практичної підготовки для кожної освітньої програми, їх послідовність, форми, тривалість і терміни проведення визначаються в навчальних планах.

2.7. *Навчальна практична підготовка* є наступним після лабораторних і практичних занять етапом, що забезпечує перехід від теоретичного навчання до професійної діяльності здобувачів вищої освіти. Тривалість, обсяг у кредитах ЄКТС, семестр проведення та форма підсумкового контролю навчальної практичної підготовки визначаються освітньою програмою й навчальним планом відповідної спеціальності (спеціалізації). Метою навчальної практичної підготовки є ознайомлення здобувачів зі специфікою майбутнього фаху, формування компетентностей відповідно до вимог освітнього стандарту та/або освітньої програми.

2.8. *Виробнича практична підготовка* має на меті поглиблення та закріплення знань, отриманих здобувачами вищої освіти в процесі вивчення теоретичних дисциплін, набуття практичних навичок, ознайомлення безпосередньо в установі, організації чи на підприємстві з виробничим процесом і технологічним циклом, відпрацювання вмінь і навичок у межах обраної спеціальності, а також збір матеріалу для виконання кваліфікаційних робіт. Тривалість й обсяг виробничої практичної підготовки визначаються освітньою програмою, навчальним планом і вимогами стандарту вищої освіти відповідної спеціальності. Виробнича практична підготовка становить не менше 6 кредитів ЄКТС за весь період навчання, якщо інше не передбачено стандартом вищої освіти або освітньою програмою.

Здобувачі другого (магістерського) рівня вищої освіти, освітньо-професійними або освітньо-науковими програмами яких передбачено проходження педагогічної практики, проходять її відповідно до вимог цього Положення з урахуванням особливостей організації виробничої практичної підготовки.

Навчальна та виробнича практичні підготовки проводяться у спеціально відведений період навчального року або паралельно з навчальними заняттями.

3. БАЗИ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

3.1. Проходження практичної підготовки здобувачами вищої освіти організовується на базах практичної підготовки, діяльність яких відповідає меті, завданням, змісту практичної підготовки та вимогам освітніх програм.

Базами проведення практичної підготовки можуть бути навчальні, навчально-наукові, виробничі й наукові підрозділи Університету, підприємства різних видів економічної діяльності, органи державної влади, державні та приватні організації, наукові установи, лабораторії, навчально-виробничі майстерні, навчально-практичні центри, полігони, будівельні об'єкти, дослідні поля, заклади освіти, медичні заклади та установи тощо, розміщені на території України та/або за кордоном, окрім випадків, передбачених законодавством України щодо обмежень співпраці з окремими державами, за умови забезпечення виконання програми практичної підготовки та наявності належних умов, необхідного обладнання і кваліфікованих кадрів для її проведення.

3.2. Бази практичної підготовки мають відповідати таким вимогам:

- забезпечувати можливість виконання здобувачами вищої освіти програми практичної підготовки;
- мати види діяльності або структурні підрозділи, що відповідають спеціальностям (спеціалізаціям), за якими здійснюється підготовка фахівців в Університеті;
- забезпечувати належні умови для проходження практичної підготовки та кваліфіковане керівництво з боку бази практичної підготовки;
- відповідати вимогам охорони праці, безпеки життєдіяльності та конфіденційності інформації (за потреби).

3.3. Визначення баз практичної підготовки для здобувачів вищої освіти здійснюється науково-педагогічними працівниками випускової кафедри з використанням каталогу баз практичної підготовки, сформованого навчально-практичним центром кар'єри та професійного зростання Університету. Бази практичної підготовки визначаються на підставі укладених договорів про співпрацю з підприємствами, установами та організаціями незалежно від їх організаційно-правової форми та форми власності або на підставі підтверджувальних листів від баз практичної підготовки у разі проходження практичної підготовки за місцем роботи чи навчання здобувача.

Навчально-практичний центр кар'єри та професійного зростання Університету забезпечує організаційний супровід, методичну та

консультаційну підтримку факультетів / ННІ з питань організації практичної підготовки, сприяє пошуку та формуванню переліку баз практичної підготовки і потенційних місць працевлаштування, підтримує взаємодію з роботодавцями, а також бере участь в узагальненні та систематизації відповідної документації.

Термін дії договорів узгоджується між сторонами і не може перевищувати чотири роки або встановлюється на період проходження конкретного виду практичної підготовки. Договори із базами практичної підготовки укладаються до початку семестру, у якому здійснюється практична підготовка. Оригінали договорів зберігаються у навчально-практичному центрі кар'єри та професійного зростання Університету, копії – у відповідних структурних підрозділах. Під час проведення практичної підготовки в структурних підрозділах Університету договори не укладаються.

3.4. Здобувачі вищої освіти можуть самостійно, за погодженням із випусковою кафедрою, обирати базу практичної підготовки. У такому разі обов'язковим є укладання договору про практичну підготовку у термін не пізніше дати видання наказу про направлення здобувачів на практичну підготовку або надання підтверджувальних листів від баз практичної підготовки у разі проходження практики за місцем роботи чи навчання здобувача.

3.5. Здобувачі вищої освіти заочної форм здобуття освіти, а також здобувачі освіти денної форми з індивідуальним графіком навчання, які працюють або проходять стажування за обраною спеціальністю, за рішенням кафедри можуть отримати зарахування результатів виробничої практичної підготовки за умови відповідності їх професійної діяльності (стажування) результатам навчання, передбаченим програмою практичної підготовки. У такому випадку вони подають щоденник і звіт, оформлені відповідно до робочої програми практичної підготовки, та проходять захист перед комісією з виставленням диференційованої оцінки. За результатами захисту здобувачу зараховується проходження практичної підготовки із присвоєнням відповідної кількості кредитів ЄКТС.

Здобувачі, які не працюють за фахом, проходять практичну підготовку відповідно до обсягів, визначених стандартом вищої освіти та/або освітньою програмою, на базах практичної підготовки, з якими укладено відповідні договори або у структурних підрозділах Університету, у терміни, визначені графіком освітнього процесу, з дотриманням вимог чинного законодавства.

3.6. Факультети / ННІ у співпраці з навчально-практичним центром кар'єри та професійного зростання Університету щорічно за участю гаранта освітньої програми, завідувача випускової кафедри формують (оновлюють) каталоги баз практичної підготовки за кожною спеціальністю на підставі чинних договорів про співпрацю, з урахуванням термінів їх дії та можливості забезпечення

виконання здобувачами вищої освіти програми практичної підготовки. Каталоги баз практичної підготовки розміщуються на офіційному вебсайті Університету.

4. ОРГАНІЗАЦІЯ І КЕРІВНИЦТВО ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

4.1. Навчально-методичний супровід документального забезпечення організації та проведення практичної підготовки здійснює навчально-практичний центр кар'єри та професійного зростання Університету.

4.2. Загальний контроль за організацією та проведенням практичної підготовки на факультеті / ННІ здійснюють декан факультету / директор ННІ, гарант освітньої програми та навчально-практичний центр кар'єри та професійного зростання Університету.

4.3. Безпосереднє навчально-методичне керівництво практичною підготовкою здійснюють викладачі-керівники практичної підготовки від кафедри та керівники від баз практичної підготовки. Не допускається покладення обов'язків керівника практичної підготовки від Університету та керівника від бази практичної підготовки на одну й ту саму особу, оскільки це може призвести до виникнення конфлікту інтересів та вплинути на об'єктивність оцінювання результатів практичної підготовки.

4.4. Декани факультетів / директори ННІ організовують проведення практичної підготовки, а завідувачі кафедр забезпечують її реалізацію відповідно до програм практичної підготовки та навчальних планів. Організація практичної підготовки здійснюється на підставі наказу ректора Університету.

4.5. Організаційними заходами, що забезпечують підготовку та проведення практичної підготовки, є:

- розроблення (оновлення) наскрізних та робочих програм практичної підготовки;
- формування та оновлення переліку баз практичної підготовки;
- укладання договорів із базами практичної підготовки або отримання підтверджувальних листів від баз практичної підготовки (у разі проходження практичної підготовки за місцем роботи чи навчання здобувача);
- призначення керівників практичної підготовки від кафедр;
- розподіл здобувачів вищої освіти за базами практичної підготовки;
- направлення здобувачів вищої освіти на бази практичної підготовки;
- проведення настановних та підсумкових конференцій;
- організація підсумкового контролю та роботи комісій із захисту практичної підготовки;
- інформування баз практичної підготовки про прибуття здобувачів;
- підготовка та ведення звітної документації.

4.6. Обсяг практичної підготовки здобувачів вищої освіти визначається навчальним планом та робочою програмою практичної підготовки. Загальне навчальне навантаження передбачає виконання завдань на базі практичної підготовки, самостійну роботу здобувача, а також оформлення звітної документації відповідно до вимог робочої програми практичної підготовки.

Організація практичної підготовки передбачає, що щоденне навчальне навантаження здобувача на базі практичної підготовки не перевищує 6 годин навчальної діяльності. Конкретний режим її проходження визначаються робочою програмою практичної підготовки та затвердженням календарним графіком, узгодженим між Університетом та базою практичної підготовки.

Практична підготовка здійснюється в межах освітнього процесу відповідно до графіка освітнього процесу та/або режиму роботи бази практичної підготовки і не встановлює режиму робочого часу здобувача як працівника.

У разі організації практичної підготовки паралельно з аудиторними заняттями, загальне щоденне навантаження здобувача не має перевищувати встановленої норми. Водночас обсяг щоденної практики зменшується на кількість годин, витрачених на аудиторні заняття за розкладом. Планування здійснюється з метою недопущення одночасного перевантаження здобувачів освіти.

4.7. Не пізніше ніж за два тижні до початку практичної підготовки факультети / ННІ подають до навчально-практичного центру кар'єри та професійного зростання Університету проект наказу про проведення практичної підготовки. Розподіл здобувачів за базами практичної підготовки здійснюється факультетами / ННІ.

4.8. Не пізніше ніж за два робочі дні до початку практичної підготовки проводяться настановні конференції або інструктажі для здобувачів.

4.9. Захист звіту про проходження практичної підготовки здійснюється комісією, склад якої визначається розпорядженням декана факультету / директора ННІ на початку семестру, у якому відбувається практична підготовка, з урахуванням вимог щодо забезпечення об'єктивності та неупередженості оцінювання.

4.10. Комісія формується у складі не менше трьох осіб. До складу комісії можуть входити: завідувач та викладачі випускової кафедри, гарант освітньої програми, керівник практичної підготовки від кафедри, керівники практичної підготовки від баз практичної підготовки (за згодою), представники студентського самоврядування факультету / ННІ (за згодою). Головою комісії не може бути керівник практичної підготовки від кафедри або керівник практичної підготовки від бази практичної підготовки.

Члени комісії під час формування та роботи зобов'язані діяти об'єктивно, неупереджено та відповідно до вимог законодавства України та внутрішніх нормативних документів Університету щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів.

Конфлікт інтересів може виникати у разі наявності обставин, що здатні вплинути на неупередженість члена комісії, зокрема: родинних або близьких особистих стосунків зі здобувачем, безпосереднього службового підпорядкування, спільної участі у наукових, освітніх чи інших проєктах, або наявності приватного (майнового чи немайнового) інтересу.

У разі виникнення реального або потенційного конфлікту інтересів член комісії зобов'язаний невідкладно повідомити про це голову комісії та не бере участі у розгляді, обговоренні та ухваленні рішення щодо відповідного здобувача.

Інформація про наявність конфлікту інтересів та факт невиконання участі у розгляді обов'язково фіксується у протоколі засідання комісії. У разі необхідності заміна члена комісії здійснюється у порядку, визначеному внутрішніми нормативними документами Університету.

4.11. Комісія проводить диференційований залік (захист практичної підготовки) у здобувачів вищої освіти на кафедрі або на базі практичної підготовки у термін не пізніше 10 робочих днів після завершення практичної підготовки.

4.12. Звіт керівника про підсумки практичної підготовки, погоджений завідувачем кафедри та затверджений деканом факультету / директором ННІ подається до навчально-практичного центру кар'єри та професійного зростання Університету не пізніше 10 робочих днів після захисту результатів практичної підготовки.

4.13. Навчально-практичний центр кар'єри та професійного зростання Університету забезпечує організаційний та методичний супровід практичної підготовки, зокрема щодо:

- координації укладання договорів про проведення практичної підготовки;
- узагальнення інформації про бази практичної підготовки, види та терміни практичної підготовки;
- проведення опитувань здобувачів вищої освіти та стейкхолдерів;
- підготовки аналітичних матеріалів щодо узагальнення результатів проходження практичної підготовки для Ради з якості вищої освіти.

4.14. Декани факультетів / директори ННІ забезпечують організацію практичної підготовки, зокрема щодо:

- формування проєктів наказів про направлення на практичну підготовку;

– видання розпоряджень по факультету / ННІ щодо складу комісій із захисту результатів практичної підготовки.

4.15. Завідувачі кафедр забезпечують:

- розроблення та оновлення робочих програм практичної підготовки;
- визначення баз практичної підготовки;
- формування складу комісій із захисту результатів практичної підготовки;
- організацію захисту результатів практичної підготовки.

4.16. Викладачі-керівники практичної підготовки:

- надають методичну допомогу здобувачам;
- проводять консультації;
- контролюють виконання індивідуальних завдань;
- можуть брати участь у роботі комісії із захисту результатів практичної підготовки;
- оцінюють результати практичної підготовки;
- забезпечують перевірку та супровід оформлення звітної документації здобувачів вищої освіти відповідно до програми практичної підготовки;
- оформлюють власну супровідну документацію щодо результатів керівництва практичною підготовкою (відгуки, висновки тощо).

4.17. Обов'язки керівників від бази практичної підготовки визначаються договорами про проведення практичної підготовки. Обов'язки керівників від Університету визначаються цим Положенням, наскрізною програмою практичної підготовки.

4.18. Здобувачі вищої освіти зобов'язані:

- своєчасно почати проходження практичної підготовки;
- виконувати програму практичної підготовки;
- дотримуватися правил охорони праці та внутрішнього розпорядку;
- своєчасно оформити та подати звітну документацію з практичної підготовки (щоденник, звіт та інші матеріали, передбачені програмою практичної підготовки);
- захистити звіт із практичної підготовки.

4.19. Здобувачі вищої освіти мають право на:

- методичне та організаційне забезпечення практичної підготовки;
- консультативну допомогу керівників;
- безпечні умови проходження практичної підготовки;
- доступ до необхідних ресурсів бази практичної підготовки (за наявності обмежень конфіденційності);
- отримання зразків та вимог щодо оформлення звітної документації з практичної підготовки.

5. ОРГАНІЗАЦІЯ І ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ТРЕТЬОГО (ОСВІТНЬО-НАУКОВОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ

5.1. Практична підготовка аспіранта є обов'язковим складником освітньо-наукової програми підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальностями, в межах яких здійснюється підготовка здобувачів ступеня доктора філософії.

5.2. Практична підготовка проводиться відповідно до стандартів вищої освіти, освітньо-наукової програми та навчального плану підготовки докторів філософії за відповідною спеціальністю. Зазвичай практична підготовка аспіранта організовується упродовж третього та/або четвертого семестрів навчання.

5.3. Базами проходження практичної підготовки аспіранта є кафедри Університету, а також кафедри інших вітчизняних або закордонних закладів вищої освіти, які здійснюють підготовку здобувачів вищої освіти за відповідними або спорідненими спеціальностями.

5.4. Відділ аспірантури та докторантури «Докторська школа» готує проєкт наказу щодо направлення аспірантів для проходження практичної підготовки аспіранта на відповідні кафедри Університету або до закладів вищої освіти, з якими Університет має укладені договори або угоди про співпрацю. У цьому ж наказі визначається керівник практичної підготовки від Університету. Не допускається покладення обов'язків керівника практичної підготовки здобувача ступеня доктора філософії на його наукового керівника. З метою забезпечення об'єктивності оцінювання результатів практичної підготовки та розмежування функцій наукового керівництва і керівництва практичною підготовкою зазначені функції виконуються різними особами.

5.5. Перед початком практичної підготовки аспіранта відділ аспірантури та докторантури «Докторська школа» проводить загальний інструктаж для здобувачів вищої освіти щодо порядку проходження практичної підготовки, її змісту та вимог. Також здобувачам видаються необхідні документи, а саме:

- направлення на практичну підготовку (у разі проходження практичної підготовки не на кафедрах Університету);
- програма практичної підготовки;
- щоденник практичної підготовки.

5.6. Керівник практичної підготовки аспіранта доводить до відома здобувачів вищої освіти основні завдання щодо виконання програми практичної підготовки, вимоги до оформлення звітної документації та порядок проведення підсумкового контролю. Окремо роз'яснюються обов'язки здобувачів щодо

дотримання правил внутрішнього розпорядку бази практичної підготовки, вимог охорони праці та техніки безпеки.

5.7. Контроль за виконанням програми практичної підготовки аспіранта здійснюють відділ аспірантури та докторантури «Докторська школа», керівник практичної підготовки від Університету, а також керівник від бази практичної підготовки.

5.8. Після завершення терміну проходження практичної підготовки здобувачі вищої освіти, незалежно від форми навчання, подають звіт про виконання програми практичної підготовки аспіранта у письмовій формі з обов'язковим доданням щоденника практичної підготовки. Звіт розглядається та затверджується на відповідній кафедрі Університету і погоджується керівником практичної підготовки.

5.9. Звітна документація з практичної підготовки аспіранта зберігається у відділі аспірантури та докторантури «Докторська школа».

6. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗА КОРДОНОМ

6.1. Порядок організації, проведення, керівництва та підбиття підсумків практичної підготовки здобувачів вищої освіти за кордоном здійснюється відповідно до цього Положення, Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність у Донецькому національному університеті імені Василя Стуса, програми практичної підготовки, а також чинних нормативно-правових актів Міністерства освіти і науки України, що регламентують організацію практичної підготовки здобувачів вищої освіти.

6.2. Допускається проходження практичної підготовки за кордоном за ініціативою здобувача вищої освіти за умови відповідності обраної бази практичної підготовки вимогам, визначеним у цьому Положенні, та забезпечення повного виконання програми практичної підготовки. У такому випадку обов'язковим є наявність договору про практичну підготовку або інших документів, що підтверджують можливість проходження практичної підготовки.

6.3. Базами практичної підготовки здобувачів вищої освіти за кордоном є підприємства, установи, організації, а також заклади вищої освіти відповідної сфери (виду) економічної діяльності, які забезпечують можливість виконання програми практичної підготовки.

6.4. Практична підготовка за кордоном спрямована на виконання завдань, визначених програмою практичної підготовки, та забезпечення набуття здобувачами вищої освіти відповідних результатів навчання.

6.5. Тривалість і терміни проходження практичної підготовки за кордоном визначаються відповідно до навчального плану та залежать від спеціальності (освітньої програми) підготовки здобувачів вищої освіти.

6.6. Зміст, структура та послідовність проходження практичної підготовки за кордоном визначаються програмою практичної підготовки, яка розробляється випусковими кафедрами відповідно до освітньої програми та навчального плану підготовки фахівців відповідної спеціальності.

6.7. Практична підготовка здобувачів вищої освіти Університету за кордоном здійснюється на базі іноземних організацій, з якими встановлено партнерські відносини у формі міжнародних угод, контрактів, протоколів про наміри або договорів про співпрацю щодо організації та проведення практичної підготовки. Такі документи укладаються відповідно до чинного законодавства між організатором практичної підготовки за кордоном або його офіційним представником в Україні та ректором Університету і мають відповідати вимогам програми практичної підготовки.

6.8. Перед виїздом здобувачів вищої освіти за кордон обов'язково укладається тристоронній договір між Університетом, організатором практичної підготовки або його офіційним представником в Україні та здобувачем вищої освіти. У цьому договорі визначаються умови, терміни проходження практичної підготовки, а також права, обов'язки та відповідальність сторін. Термін дії договору встановлюється на період проходження практичної підготовки відповідно до навчального плану та погоджується всіма сторонами.

6.9. Загальне керівництво організацією практичної підготовки здобувачів вищої освіти за кордоном, а також контроль за її проведенням здійснюють проректор з наукової роботи, проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи, навчально-науковий інститут розвитку академічного потенціалу, навчально-практичний центр кар'єри та професійного зростання Університету, декани факультетів / директори ННІ.

6.10. Організаційне керівництво практичною підготовкою здобувачів вищої освіти за кордоном здійснюють навчально-науковий інститут розвитку академічного потенціалу, навчально-практичний центр кар'єри та професійного зростання Університету. Вони забезпечують координацію взаємодії з іноземними партнерами, надають роз'яснення щодо особливостей організації та проходження практичної підготовки за кордоном, сприяють оформленню необхідної документації відповідно до вимог міжнародного співробітництва, а також формують групи здобувачів вищої освіти для направлення на відповідні бази практичної підготовки.

6.11. Здобувач вищої освіти, який проходить практичну підготовку за кордоном, зобов'язаний дотримуватися таких вимог:

- своєчасно прибути до бази практичної підготовки та почати проходження підготовки;
- виконувати програму практичної підготовки та індивідуальні завдання;
- дотримуватися вимог охорони праці, техніки безпеки та правил, встановлених на базі практичної підготовки;
- підтримувати регулярний зв'язок із керівником практичної підготовки та інформувати про хід її проходження;
- своєчасно подати звітну документацію та пройти підсумковий контроль;
- надати документ (сертифікат або інший), що підтверджує результати проходження практичної підготовки тощо;
- виконувати інші вимоги, визначені цим Положенням та програмою практичної підготовки.

6.12. Невиконання здобувачем вищої освіти без поважних причин програми практичної підготовки або дострокове повернення з бази практичної підготовки розглядається як невиконання навчального плану та підлягає відрахуванню з Університету відповідно до встановленого порядку.

6.13. У разі неможливості проходження практичної підготовки за кордоном з об'єктивних причин (зокрема, припинення дії договору, відмови приймаючої сторони, безпекових або форс-мажорних обставин тощо) здобувач вищої освіти подає заяву на ім'я декана факультету / директора ННІ.

Заява розглядається випусковою кафедрою за участю навчально-наукового інституту розвитку академічного потенціалу та навчально-практичного центру кар'єри і професійного зростання. За результатами розгляду ухвалюється рішення щодо можливості проходження практичної підготовки в інший період або на іншій базі практичної підготовки, що відповідає вимогам освітньої програми, яке є підставою для видання відповідного наказу ректора Університету.

7. ОСОБЛИВОСТІ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ З ПЕРЕЛІКУ ІНОЗЕМНИХ ГРОМАДЯН

7.1. Здобувачі вищої освіти з переліку іноземних громадян проходять практичну підготовку на загальних засадах, визначених цим Положенням, з урахуванням особливостей, передбачених цим розділом.

7.2. Проходження всіх видів практичної підготовки, стажування за фахом та інших форм практичної підготовки здобувачів вищої освіти з переліку іноземних громадян, незалежно від мови навчання, здійснюється у терміни та в обсягах, визначених графіком освітнього процесу. У виняткових випадках терміни та

тривалість практичної підготовки можуть бути змінені за рішенням ректора Університету, що оформлюється відповідним наказом.

7.3. У разі поновлення або переведення здобувача вищої освіти допускається ліквідація академічної різниці з практичної підготовки відповідно до Положення про порядок перезарахування навчальних дисциплін та визначення академічної різниці в Донецькому національному університеті імені Василя Стуса.

7.4. У разі проходження здобувачами вищої освіти з переліку іноземних громадян практичної підготовки за межами України керівництво практичною підготовкою здійснюється із застосуванням засобів електронного зв'язку та інших сучасних засобів комунікації відповідно до вимог розділу 6 цього Положення.

8. ПІДСУМКИ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

8.1. Форма та зміст звітності здобувачів вищої освіти за результатами проходження практичної підготовки визначаються наскрізною програмою практичної підготовки та робочою програмою відповідного виду практичної підготовки.

8.2. Загальною формою звітності здобувача вищої освіти за результатами практичної підготовки є оформлений щоденник практичної підготовки з характеристикою та оцінкою його роботи, письмовий звіт про проходження практичної підготовки, а також інші документи, передбачені робочою програмою практичної підготовки.

Під час підготовки зазначених матеріалів здобувач вищої освіти зобов'язаний дотримуватися вимог академічної доброчесності.

8.3. Здобувач вищої освіти захищає звіт із практичної підготовки у термін, визначений наказом ректора. Відповідальність за опрацювання звіту та проведення підсумкового контролю несуть керівник практичної підготовки та члени комісії, призначені відповідно до розпорядження декана факультету / директора ННІ.

8.4. Здобувач вищої освіти, який не виконав програму практичної підготовки без поважних причин, підлягає відрядуванню з Університету відповідно до встановленого порядку.

8.5. У разі невиконання програми практичної підготовки з поважних причин Університет може встановити індивідуальний графік проходження практичної підготовки.

8.6. Здобувач вищої освіти, який виконав програму практичної підготовки, але не захистив її, має право на повторне складання заліку перед комісією у період ліквідації академічної заборгованості.

8.7. Результати підсумкового контролю з практичної підготовки вносяться до відомості обліку успішності та індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти членами комісії. Результати враховуються стипендіальною комісією під час формування рейтингу успішності здобувачів вищої освіти.

8.8. Підсумки кожного виду практичної підготовки відображаються у звіті керівника практичної підготовки, який складається у двох примірниках та розглядається на засіданнях кафедр. Один примірник передається до навчально-практичного центру кар'єри та професійного зростання Університету, другий – зберігається на кафедрі. Загальні підсумки практичної підготовки доповідаються на вчених радах факультетів / ННІ не рідше одного разу на рік.

8.9. Загальний звіт про результати проходження практичної підготовки розглядається на Раді з якості вищої освіти Університету не рідше одного разу на рік.

8.10. Звіти здобувачів вищої освіти про практичну підготовку зберігаються на кафедрах відповідно до вимог законодавства та номенклатури справ.

9. ПОРЯДОК ОСКАРЖЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

9.1. Здобувач вищої освіти має право оскаржити результати оцінювання практичної підготовки, рішення комісії із захисту результатів практичної підготовки, а також інші рішення, пов'язані з підбиттям підсумків практичної підготовки, якщо вважає, що вони ухвалені з порушенням вимог законодавства України, цього Положення, принципів об'єктивності та неупередженості.

9.2. Оскарження здійснюється шляхом подання здобувачем вищої освіти письмової заяви на ім'я ректора Університету упродовж п'яти робочих днів із дати оголошення результатів оцінювання або ознайомлення з відповідним рішенням.

9.3. Для розгляду апеляції наказом ректора утворюється апеляційна комісія (далі – Комісія). До складу Комісії не можуть входити особи, які брали участь у проведенні захисту практичної підготовки, оцінюванні результатів або ухваленні оскаржуваного рішення.

Під час формування та роботи Комісії її голова та всі члени зобов'язані дотримуватися вимог законодавства України щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів.

Особа, у якої наявний реальний або потенційний конфлікт інтересів щодо здобувача вищої освіти або питання, що розглядається комісією, зобов'язана

невідкладно повідомити про це голову Комісії та заявити самовідвід. Інформація про конфлікт інтересів, самовідвід або відвід обов'язково фіксується у протоколі засідання Комісії. У разі відводу члена Комісії його заміна здійснюється наказом ректора Університету на підставі службової записки декана факультету / директора ННІ.

До обставин, що можуть свідчити про наявність конфлікту інтересів, зокрема належать:

- родинні або близькі особисті стосунки зі здобувачем;
- безпосереднє службове підпорядкування;
- спільна участь у наукових, грантових або господарських проєктах;
- наявність майнового або немайнового приватного інтересу;
- інші обставини, що можуть вплинути на об'єктивність та неупередженість ухвалення рішення.

9.4. Комісія розглядає заяву здобувача вищої освіти, матеріали практичної підготовки, звітну документацію, протоколи засідань комісії із захисту результатів практичної підготовки, а також за необхідності заслуховує пояснення здобувача, керівника практичної підготовки та інших осіб, причетних до ухвалення оскаржуваного рішення.

9.5. За результатами розгляду апеляції Комісія затверджує одне з таких рішень:

- залишити оскаржуване рішення без змін;
- скасувати рішення повністю або частково та встановити новий результат оцінювання;
- скасувати рішення та призначити повторний захист результатів практичної підготовки перед новим складом комісії;
- направити матеріали на повторний розгляд відповідної комісії.

9.6. Рішення Комісії оформлюється протоколом та вводиться в дію відповідним розпорядчим документом Університету.

9.7. Рішення Комісії є остаточним в межах Університету та не позбавляє здобувача вищої освіти права на захист своїх прав у порядку, визначеному законодавством України.

10. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

10.1. Це Положення розглядається та ухвалюється Радою з якості вищої освіти, затверджується Вченою радою Університету та вводиться в дію наказом ректора Університету.

10.2. Зміни та доповнення до цього Положення розглядаються та ухвалюються Радою з якості вищої освіти, затверджуються Вченою радою Університету та вводяться в дію наказом ректора Університету в тому ж порядку, що й саме Положення.

10.3. З дня набрання чинності цим Положенням втрачають чинність локальні нормативні акти Університету або їх окремі положення, що суперечать цьому Положенню.

10.4. Це Положення набирає чинності з дати його введення в дію наказом ректора Університету, якщо інше не передбачено таким наказом.

10.5. Це Положення є обов'язковим для виконання всіма учасниками освітнього процесу та працівниками Університету в межах їхніх повноважень.